

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ВАСКРСЕЊЕ

НЕДЕЉА ПО БОГОЈАВЉЕЊУ

Мт. 4, 12 - 17, зч. 8; Еф. 4, 7 - 13, зач. 224.

св. мученица Татијана

икона Пресвете Богородице - Млекопитатељница

свети Теофан Затворник ПРВА ПОУКА НА ПУТУ СПАСЕЊА

*Учитељу шта да учиним па
да наследи живот вечни
(Лука 10,25)*

Тако је некад запитао Господа један законик! А он је Господа питао у циљу кушања, као да је био радознао шта ће рећи Учитељ, јер је сам знао шта треба чинити. Али могуће је питати о путу спасења не из празног љубопитства него из искрене жеље да се добије директан одговор, непознат или заборавањен, питати из велике нужде, зато што душа болује и срце мучи сумња - шта треба чинити да би се наследио живот вечни?

Оваква мучна сумња тим је природнија уколико је нејаснија сфера мисли која окружује питање, и уколико они већу несагласност они срећу у списима и речима људским. Зар се ми сад не налазимо у таквом положају? Обазрите се около и видећете да сваки од нас друкчије говори. Један саветује: моли се, и спасиће те Господ; други: плачи, скруша-

вај се - и Бог те неће посрамити; трећи: чини милостињу и она ће покрити много грехова твојих; четврти: пости и чешће борави у дому Господњем; пети: остави све и удаљи се у пустињу. Ето колико разних одговора људских! И то су све прави одговори, спасоносна правила са којима се човек неизбежно среће на путу спасења. А што се тиче оних који себе сматрају бољим од нас, али су престали да буду што смо и ми, разумем хришчане који су пошли за духом овог века и празне мудрости - оне који су присвојили неколико здравих појмова, позајмљених из хришћанства, који мисле високо о себи, напустили нас и срцем се одвојили од Христа Господа, мада га језиком још увек исповедају - што се њих тиче, међу њима постоји још жалоснија и болнија разлика у мишљењима која су отишла далеко од истине и блуде по раскрсницама лажи. Зар вам се није догодило да приликом разговора чујете и прочитате у књизи како

email: manastirmaine.gmail.com
интернет презентација: podmaine.weebly.com

неки на свој начин умују о поретку ствари, друкчије од поретка који постоји? О спасењу душе ту нема ни помена. Вечно блаженство, ако се и допушта, сматра се већ сигурним, по некаквим људским правима, и све старање упућено је на то како би се, као додатак томе, засладио и земаљски живот и преобратио из тужног у рајски. У том духу један виче: не веруј ничему осим своје уму, испуњавај тежње природе своје,

и са њим се можемо сусрести у појединачним простим разговорима, и у већим скуповима и у штампаној књизи - т то не у једној. Замислите шта сад треба да се изроди у уму и срцу вашег познаника, а можда и ваше кћери, вашег сина, када једном, два или три пута наиђе на сличне речи, када у једној књизи прочита такве мисли, у другој и трећој још горе, и то не у току једног дана или ме-

Млекопитатељница. Тако се зове икона Пресвете Богородице, коју је донео Свети Сава Српски из манастира Светог Саве Освећеног код Јерусалима, и положио је у своју Посницу на Кареји у Светој Гори. И тако се испунило пророчанство Светог Саве Освећеног, изречено на осамстото година пре тога, да ће доћи неки свештеник српски Сава и да му се има предати та икона и жезал његов. Кад је Сава Српски посетио манастир Светог Саве Освећеног, монаси се сете пророчанства оснивача своје обитељи и предаду Сави Српском икону и жезал. Та икона постављена је с десне стране царских двери у Посници, а жезал у једној келији, званој „Патерица“, на Кареји.

Охридски пролог за 24./11. јануар

буди независан, уживај у ономе што поседујеш и не дозволи туђој руци да ти стоји за вратом и - бићеш срећан. Други пропева: где нема општих средстава да орасположе, као позоришта и друго, тамо живот није живот. Трећи вели: правим путем није могуће ићи, треба умети живети, а умешност је у томе да се ништа не чини против сопственог интереса, и не дозволи другоме да уочи наше планове, намере, осећања (Они то називају мудрошћу); четврти говори: ако не заштитиш своју част и достојанство - пропаћеш. Запажате ли колико је све то мрачно мудровање! И при свему томе оно, може се рећи, сачињава

сеца, него у више година, када при том око себе виде обичаје надахнуте таквим духом, а истовремено у срцу се појављују, под дејством саблажњивих искушења, страсне помисли које поткопавају добро расположење - замислите, кад се сви ови разноврсни утисци, једновремено, скупе у младу, па не само у младу него и зрелију душу, шта тада треба да осети срце, особито срце које још није заборавило Господа и које цени речи истине изговорене устима Божанским? Ја чујем како се из дубине овог срца отима вапај, сличан вапају апостола, уплашених буром, и Петра који се почео давити: "Господе спаси ме, гинем! Господе, шта да чиним да

се спасем?" Мајке и очеви, чујете ли тај вапај?

Немојте мислити да сам се за-нео. НЕ! Ја сам намерно хтео да објасном како је сасвим природно, особито у наше време, постављати питање о путу спасења, или о путу у Царство Небеско. И ја сам уверен, ако би се сад Господ појавио међу нама, да би сви који траже трајно добро, и који виде како данашњи дух, данашње учење, садашњи пореци противрече један другом. Сви би се они једногласно обратили Господу са питањем: Господе, шта да чинимо да бисмо наследили вечни живот? Шта да чинимо да бисмо се спасли? Али браћо, Господ је јуче и данас исти и вавек (Јевр. 13,18). Онда кад му је Јеврејин поставио ово питање, Он му је рекао да одговор тражи у закону: у закону шта је написано, како читаш? Данас би Он хришћанину без сумње заповедио да се обрати светом Еванђељу уопште новозаветном учењу или Цркви Божјој, и запитао би га шта се овде садржи, како разумеш? Обративши пажњу Јеврејина на закон, Господ је очигледно хтео да му напомене: неманш потребе да питаш, пут спасења прописан је ради тога и дат да те води ка спасењу. Спас је у закону, твори тако, и сасићеш се. Слично овоме треба рећи и хришћанима које колебају налетеле сумње: немате потребе да питате, хришћанство и јесте јединствени пут спасења. Будите прави Хришћани и спасићете се. Ради тога је света Црква, ради тога су догмати и заповести, ради тога свете тајне, постови, бдења, молитве, освећења и тако даље.

Све то или све што држи Црква, јесте истински пут спасења. Ко од срца прими и усрдно испуњава све што црква заповеда, тај је на путу спасења. Зато, ако је све ово у нама нема места питати него треба Бога прослављати; не тражити где је спасење, не примати га готово, јер је оно пред нама и окружава нас; свом снагом одавати славу, част и поклоњење Богу, који нас спасава у светој Цркви Својој. Шта треба да чинимо? Све то поштовати и непоколебљиво држати сва учења, законе и уредбе свете Цркве, не слушајући празна умовања новомодерне филозофије, која тежи да све разори не зидајући ништа.

Мислим да у нашем уму ипак остаје неодређено - шта наима треба чинити да бисмо се спасли? На то ћу вам ја сад одговорити у неколико речи: верујте у све што заповеда света Црква да се верује, и примајући благодатну силу кроз свете тајне и подгревајући их свим другим свештенорадњама, молитвама и установама свете Цркве, идите непоколебљиво путем заповести Господа Исуса Христа, под руководством законитих пастира и - спашћете се... Будите прави хришћанин и бићеш у рају; будите прави хришћанин и спашћеш се.

Човеку који се каје и сумња

Је ли Господ опростио исповеђене грехе? Ако су они исповеђени са пуном вером, опростио је, несумњиво. Пишете, да вас понекад „муче стари греси“...Значи имате корисно подсећање на вашу бившу греховност (можда сте се уобразили [погордили] због нечега) или се у вама јавља недостатак вере у Божије праштање, које се савршило.

Примљено праштање се доживљава упечатљиво. Нема сумње у опроштај. И при спасоносном подсећању на прошле грехе такође нема сумње да су опроштени, већ има само скрушености и стида због учињеног. Сумња у праштање је искушење од лукавога. Зло омета људе да приносе потпуно, усрдно раскајање, а ако је оно принесено, зло настоји да примора на сумњу у опроштај за исповеђено. Таква сумња се може пројавити и код људи искрено побожних, искрено тежећих ка Богу. Подсећањем на пређашње грехове зли дух хоће да примора душу на бесплодно мучење и ослабљивање свете тежње ка Богу. Од ових призрака прошлости душа се понекад мучи више, него од реалног зла. Духовна сумњичавост лишава душу целовитости и боље је то назвати муком маловерја, него ли страдањем од греха.

Треба се домоћи мира душе, који би «одвалио камен од гроба», да би у нама засијала радост праштања и васкрсења.

За ово је понекад потребан само један уздах.

архиепископ Јован (Шаховској)

БРАТУ КОЈИ ЈЕ У ТЕСКОБИ ЗБОГ ИСКУШЕЊА

Најпре, чедо, ми не знамо домострој [промисао] Божији и треба да му препустимо да управља нама. То смо и у овој [прилици] дужни учинити. Јер, ако хоћеш да људским помислима [тј. на основу земаљске узрочности] судиш о ономе што се дешава, а не пре да пребациш своју бригу на Бога, [брзо] ћеш се заморити. Када на тебе наилазе супротне помисли које те стешњавају, треба да зовеш ка Богу: "Господе, како хоћеш и како знаш, устрој ову ствар". Јер, много [тога] промисао Божији чини супротно ономе што мислимо или чему се надамо, те се ствари којима се надамо у искуству показују другачијим. И просто и укратко речено, у време искушења потребни су дуготрпљење и молитва, те да се не намерава нити мисли да се људским помислима, као што сам рекао, победе демонске помисли.

Знајући то, ава Пимен је рекао да је оно: не брините се за сутра (Мт.6,32), речено за човека који се налази у искушењу. Веруј, дакле, чедо да је то уистину тако и остави све своје помисли, макар биле и разумне, држећи се наде у Бога, у Онога који може још неупоредиво више учинити он онога што ми иштемо или мислимо (Еф.3,20). Могао бих да противречим свему што си рекао, али не желим ни теби ни себи да противречим, већ пре да ти истрајеш на путу наде у Бога, јер је то најбезбрижније и најбезбедније. Нека Господ буде са тобом.

преподобни авва Доротеј